

NASA KOMUNA

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

leto XXVI
številka 2
14. februar 1989

Izhaja tritedensko

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE

O spremembi plana, financiranju KS in mestnem gradivu

Čeprav dnevni redi zadnjega zasedanja skupščinskih zborov niso bili kratki (precej točk dnevnega reda je zadevalo obravnavo gradiva za skupščino mesta Ljubljane) posebno živahnih razprav tokrat med delegati ni bilo. S področja problematike v občini so delegati sprejeli osnutek do pokritve družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1986-1990. Sprememba opravičuje pobude po vključitvi investicije SDK Slovenije z izgradnjo novega objekta v območju urejanja VS 2/5 - Stan in dom, ki ima širši interes. Dano je bilo tudi pojasnilo, da bo v okviru te investicije zgrajena tudi podružnica SDK za našo občino, saj jo doslej kot edina izmed ljubljanskih občin nismo imeli. S sprejemom te dopolnitve družbenega plana bo omogočena izvedba postopkov za pridobitev zemljišč za to gradnjo.

Delegati so podprli informacijo o aktivnostih za preoblikovanje delovnih in organizacijskih povezav delavcev v KS, saj smatrajo da to vodi k racionalizaciji in družbenemu prihranku. Ob tem so menili, da ustanavljanje posebne delovne skupnosti v KS ni potrebno, pač pa je bolj smiselna organiziranost v okviru občinskih upravnih organov. Glede uvajanja računalniško informativnega sistema v občinski upravi bi bil dosežen prihranek na področju enovitega opravljanja računalniških del, pri čemer bi odpadlo precej honorarnih zaposlitev v KS.

Skupščinski zbori so podprli predlog družbenega dogovora o financiranju KS na območju ljubljanskih občin, kjer kljub številnim odprtim vprašanjem pomeni določen premik v urejanju materialne podlage za delo v KS. Ob tem je zbor družbenega dela dal pobudo, da bi se kriteriji spremenili in sicer število prebivalcev znižalo na 25 odstotkov oziroma kriterij velikosti povečal na 15 odstotkov. Podano je bilo tudi stališče, da zagotavljanje sred-

stev iz proračuna za pokrivanje stroškov poslovnih prostorov do 200 kvadratnih metrov ni zadovoljivo urejeno, saj imamo v večini KS domove katerih velikost povsod presega 200 kvadratnih metrov, pa tudi možnosti oddajanja teh prostorov, ki so povečini na izvenmestnem območju, ekonomsko ni zanimivo.

Z vrsto pripomb (kaj je vloga banke v tem skladu, ob predložitvi predloga naj se priloži tudi statut, naj se predvidi sofinanciranje izgradnje obrtnikom) so delegati podprli osnutek odloka o ustanovitvi sklada za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva mesta Ljubljane.

Protest delegacije KS Barje

Ob sprejemanju razvojnih nalog Ljubljane (seje SML 27. decembra) so viški delegati uveljavili amandma za obnovo ceste Črna vas - Podpeč. Amandma ni bil uveljavljen, saj so delegati s strani predsednika in člani mestnega izvršnega sveta dobili pojasnilo, da obnova črnovaške ceste ni opredeljena v ljubljanskem srednjeročnem planu 1986-1990. To netočno in napačno posredovanje informacije delegatom (plan skupnosti za ceste Ljubljana za obdobje 1986-1990 na strani 4 navaja dokončanje obnove ceste Črna vas - Podpeč) je povzročilo negativno razpoloženje krajanov.

Samoupravni organi in krajevna baza KS Barje so bili izpostavljeni kritiki in drugim neviščenostim. Delegacija KS Barje je tako sklenila, da izpostavi v mestni skupščini protest in zahteva, da se program razvojnih nalog Ljubljane dopolni z vključitvijo te ceste, mestni izvršni svet pa zagotovi obnovo ceste Črna vas - Podpeč v letu 1989. Izričan protest in zahtevo so na februararskem zasedanju sprejeli vse trije skupščinski zbori. 9. februarja pa je bil protest izpostavljen na mestni skupščini, odgovor na zahtevo bomo objavili čim ga bo delegacija prejela.

IZZIV ČASU, POGLED V PRIHODNOST

(Ne)učinkovitost naša vsakdanja

Koliko smo pri razreševanju življenjskih vprašanj naših občanov učinkoviti in koliko ne, je resda načelno vprašanje, ki lahko ponudi načelne odgovore ali pa kaj hitro prav s tem pokaže na verzičico teh ali onih problemov, ki jim nismo kos. Pa najsi gre v tem zapisu beseda o slednjem, saj se za načelnostjo skriva prej kot ne pritrjeno zadovoljstvo in rajši potegne za seboj tisto kar je pozitivno, tisto kar nam je všeč.

Ce se ozremo po širšem občinskem prostoru, lahko konkretnih (ne)učinkovitosti navedemo kar precej. Pogled na številne črne gradnje ali bolj povedano naselja nikomur ne uide. Pa vendar, kaj smo uspeli kljub številnim razgovorom, preštevlnim sejam, kopici zelo zavezujočih sklepov, pa tudi mnogih povsem konkretnih pobud za spremembo tozadevne zakonodaje premakniti? Nič, ali bore malo. Pa ne gre za krivdo v občinskem prostoru. Problem je širši in celovitejši, od inspekcijskih služb in neelastičnih zakonskih postopkov, do zatiskanja oči pred razreševanjem eksistenčnih bivalnih pogojev za delavce kar smo precej pred leti zapisali v nek družbeni dogovor o minimalnih standardih, ali tako nekako. Vsa ta »uspešnost«, ki nas pomalem že kar utruja, pa seveda išče novih posnemovalcev. Iz problema nastaja problematika z vsemi krutimi in predvsem dragimi posledicami s katerimi se že srečujemo pri sprejemanju zazidalnih načrtov, ki omogočajo legalizacijo teh naselij, z novo komunalno infrastrukturo katere cenno je težko zapisati celo z novimi dinarji.

Zakompliciranost naše organiziranosti - predvsem ljubljanske, ko smo del pristojnosti zadržali v občinah, še več pa smo jih združili v mestu in nas do tja nemalokrat vodijo zavite poti manj uspešnega delegatskega odločanja - odseva domala na slehernem koraku. Zdi se banalno in morda tudi nerazumljivo, a žal tako je, da je bilo moč skoraj leto dni stoječ tovorni avto v KS Milan Česnik (na družbenem zemljišču) komajda odveči po nekajtedenskem upornem iskanju pristojnega s strani občinskega izvršnega sveta. Krajan, ki živijo neposredno ob Dolenjski cesti so po nevem koliko letih vendarle uspeli in to z vsestranskim dokazovanjem zelo žalostnih podatkov o prometnih nezgodah, upravičiti razlog za uvrstitev prepotrebni semaforjev in ureditev Dolenjske ceste v programe za to in prihodnje leto. Tozadevno so se izčrpali delegati pa tudi upravni organi. O tem kako zvite in prikrite so poti iz slepe stezice, ki vodijo k odmotavanju Polkemovega klobčiča, najbrž ni potrebno posebej naštevati. Le upornosti krajanov in prebujeni ekološki zavesti gre priznanje, da bo njihov klic k razmeram ob možni strokovni asistenci pokazal pot do rešitve, ki ne bo v sramoto zanamcem. Kako malo življenjske so lahko rešitve naš zgovorno pove tudi huda kri v Notranjih Gorah, ko so s postavitvijo železniških zapornic rešili en problem, nastal pa je nov z omdnikom avtobusne postaje. Primerov neurejenih cest skorajda ni moč reševati, a bi se, vsaj tako se kasneje izkaže, da bo z nekaj več posluha in predvsem koordinirano akcijo dalo marsikaj storiti. To so Brišani iz Polhograjskih dolomitov nazorno dokazali. Včasih se zdi že kar neverjetno koliko zapletajev in huđe krvi ter jeze se sprosti ob telefonskih vprašanjih, ki so resda glede na materialne možnosti precej omejena, a po drugi strani se da z razumno akcijo vendarle pričeti razreševati tudi te.

Veliko tega bi lahko še zapisali. Od povsem ekoloških vprašanj - divjih odlagalšč, prevajanje pepela, lastne nemarnosti - do še vedno prezapletenih upravnih postopkov, ki zadevajo občana, ki troši dragocen delovni čas tekajoč po ljubljanskih uradih.

do zaprtih trgovin v popoldanskem času, pa še vedno neprešetih in včasih nezasedenih družbenih prostorov, do zagat v primestnem in mestnem prometu...

Pa najbrže bi nam ob nizanju vsega zmanjkalo tudi v našem časopisu predragocenega prostora in ob takšnem naštevanju bi nenavsezadnje prizadeli tudi del naših že tako načeti živčnih končičev.

Razprava za danes in jutri

Potrebovali jih bomo in moramo jih za sicer ne prav nenaporne in tudi ne za nemalo utrujajoče razprave, ki so pred nami in se jim ne bomo smeli izogniti, pa če bomo hoteli ali ne. Cilj je samo eden - preseči neučinkovitost in doseči učinkovitost. Po izkušnjah vemo, da je ta slogan zelo enostaven a pot dolga in zavita. Pa saj se takšnim potem odrekamo, ali ne? Saj tokrat mislimo zares in zagotovo mora biti tako!

Smo sredi kandidacijskih konferenc, temeljnih in občinskih. In po republiški bomo odšli na javno glasovanje o kandidatih za člana predsedstva SFRJ iz SRS. Prvi korak glede na obstoječo ustavo in zakonodajo je že tu. Ali ga bomo zmogli in s tem dokazali, da od besed resda po korakih, vendarle vstopamo v neko novo demokratičnejšo, zrelejšo in bolj odprto družbo. Da, tudi o tem bo tekla beseda v tem času. Kaj pričakujemo in kaj nam pomeni resnični pluralizem, nas bo obogatil z novimi pogledi, smeješim korakom v jutri, bomo presegli različnost pri doseganju skupnega cilja - učinkovitejši in bogatejši družbi svobodnejši misli in dejanj? Strpnost, razum in znanje so lahko edino vodilo k temu. Pa k razpravi o osnutku slovenske ustave tudi. To nas mora obremeniti v tem smislu, da vsestransko razmislimo katere so tiste poti v našem okolju, ki nas ovirajo in katere tiste, ki nas k cilju vodijo. Delegatske sistem, način uveljavljanja interesov, neposrednejše odločanje, odstranjevanje monopolov, ki se nemalokrat skrivajo pod neživljenjsko zakonodajo in debelim plaščem ne vedno prave strokovnosti in birokratizma pa tudi že tolikokrat obeleženimi centri moči (beri razpolaganja z denarjem)... Le odprta, glasna, jasna in predvsem odločna razmišljanja z ustvarjalnimi pobudami in rešitvami so zagotovilo za naprednejšo slovensko ustavnost in državnost.

Smo sposobni spremeniti način svojega dela?

V učinkovitost oziroma njeno zrcalno sliko neučinkovitost pa mora biti preseženo tudi v nas samih. Malostevilno in nezainteresirano posredanje na sestankih od delovne organizacije in krajevine skupnosti navzgor nas brez nekih tehničnih zaključkov vsekakor ne bodo odvrnili od naše čeprav v teh časih že kar otopele ravnodušnosti. Zavijati bo treba rokave tudi v tej smeri, spremenimo način našega dela.

Izognimo se nepotrebnemu besedičenju, pavšalnim »reklama kazala«, obožujemo se s pravimi informacijami, medse povabimo odgovorne tovaršice in strokovnjake, ki nam bodo podali odgovore na vprašanja, ki nas žulijo.

In čeprav vedno nismo bili uspešni, naj nas to ne navdaja z nezaupanjem, slabo voljo in ravnodušnostjo, le z voljo in optimizmom ter hotenjem bomo zmogli postati učinkovitejši, pa čeprav morda ne takoj, jutri pa z večjo gotovostjo. To je naš izziv časa, ki ga sicer ne podoživljamo z nasmehom na licu, ampak s treznim pogledom v prihodnost.

PRESEDSTVO OK SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Z OSREDNJE OBČINSKE PROSLAVE

Prešernovi soneti so še vedno živi

Podobno kot že dolgo vrsto let doslej, smo tudi letošnji slovenski kulturni praznik - 8. februar v naši občini počastili z vrsto kulturnih prireditev. Letos še bolj, saj mineva natanko 140 let od Prešernove smrti. To pot je osrednja slovesnost (ki hkrati seveda sodpada tudi z Dnevom knjižničarjev) potekala v dvorani Otroškega kulturnega centra KUD Svoboda Malči Belič, ki je začel z delom neposredno pred koncem lanskega leta.

V mali, a lično prenovljeni dvorani, v katero so kulturni zagnanci iz KS Malči Belič vložili na stotine ur prostovoljnega dela, so nam organizatorji - Otroški kulturni center KUD Svoboda in občinska ZKO ponudili, kar so nam ta trenutek pač mogli: Gledališko skupino KUD Novanje Gorice z odlomkom iz prastare, a še vedno precej priljubljene ljudske igrice A. T. Linhartarja »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« (v režiji prof. Vide Selan), pa nastop (recitacije) priznane gledališke igralkice Štefke Drolc, mešani pevski zbor PD Horjul (pod vodstvom Aste Jakopič) z venčkom starih slovenskih pesmi, cibabane iz »Modre hiše« VVO Malči Belič in nenazadnje tudi srečanje z dobitnikom Evropske nagrade za literaturo 1988, Jožetom Javorškom.

Seveda pa ni šlo tudi brez ustrezne simbolike: na odru smo lahko videli izvorno starinsko mizo, kakršne so bile v »modri« Prešernovih časih, pa trojni svečnik in prava gosja peresa s tintnikom, vse to pa so poživila k še razkošna baročna oblačila notranjeh gorških igralcev in do neke mere tudi masivne (sive) reliefne podobe akademskega kiparja Boštjana Putriha po samih stenah dvorane. Več kot dovolj torej za povprečnega ljubitelja kulture, če ne bi bilo vse skupaj strpano na razmeroma majhnem prostoru (človek se nikakor ni mogel znebiti občutka, da je nekje na podeželju in ne sredi mesta). Škoda je tudi, da je izostalo ozvočenje (?) in da je prireditev potekala prav na pustni terek, tako da so maskare, našeljene v vse mogoče like, ves čas kapljale v dvorano.

Samega Prešernovega dela se je v svojem slavnostnem govoru dotaknil predsednik OK ZSMS Slavko

Gledališka skupina KUD Vnanje Gorice

Slak (=Danes mineva natanko 140 let od Prešernove smrti, toda zdi se, da nam njegova poezija ni bila še nikoli tako blizu»), Štefka Drolcova in (povezovalce) Matko Zdešar pa sta potem prebrala tudi nekaj njegovih pesmi.

Tajnica občinske ZKO Jasna Škrinjar je opozorila na drastično omejevanje sredstev za kulturo, ki da leto spravlja v obupen položaj. Prav zato, da kulturni delavci terjajo od skupščine SFRJ, da omeji vse ukrepe, ki bi omejevali kulturo in šolstvo. »Njihov razvoj je naša prihodnost«, je dejala Jasna Škrinjar.

V sklepnem delu proslave smo nato lahko prisluhnili tudi pomenku s priznanim literatom in dobitnikom Evropske nagrade za lansko leto, Jožetom Javorškom. Z njim se je pogovarjala Viljenka Jalovec. Pisatelj je občinstvu prebral (v francoščini) odlomek iz svojega nagrajenega dela »Les Memoirs Dangereux« (Nevarni spomini), Štefka Drolc in Matko Zdešar pa sta prebrala nekaj njegovih pesmi. B. VRHOVEC

NAŠA ANKETA

Kandidacijske konference ne zanimajo vsakogar

Potem ko je že oktobra lani steklo evidentiranje (slovenskih) kandidatov za najodgovornejše mesto na krmilu naše države - v predsedstvo SFRJ, naj bi se v teh dneh še na temeljnih in občinskih kandidacijskih konferencah dokončno opredelili do možnih kandidatov.

Za mnoge bodo te predvolilne razprave, ki so z nekaterimi novimi postopki vnesle nove svežine pri izbiri ljudi, ki nas bodo vodili, dobrodošel korak v smeri demokratizacije v naši družbi, zopet drugi pa bodo, kot vselej, zamahnili z roko, češ to me pa kaj malo zanima. Sicer pa raje prepusimo besedo o tem kar našim občanom samim.

Jože Javoršek, pisatelj iz KS Milan Česnik:

»Mislim, da je ta predvolilni postopek še vedno v obdobju, ko smo v iskanju demokratičnih oblik življenja, zato je nekaj prehodnega in ne dokončnega. 40 let že preizkušamo boljše možnosti življenja, kar pa je nasproti zgodovini razmeroma kratek čas.

Od evidentiranih kandidatov se mi zdi, da bi učinkovito predstavljali slovenske interese Marko Bulc in sicer zaradi svojega znanja in politične modrosti, tragično pa je, da je med kandidati, ki so bili sprva najavljeni, izpadel dr. Anton Vratuša, ki je tudi v svetovnih merilih najprimernejši politični Slovenec.

Melita Pajk, administratorica iz Horjula:

»Prav je, da se ljudje lahko sami opredeljujejo do možnih kandidatov in ne, da ti »padejo« od »zgoraj«, kot je to bilo včasih. Vendar pa se mi zdi celoten postopek še vedno preveč dolgotrajen in kompliciran, zato tudi med ljudmi ni deležen tolikšne pozornosti, kot bi bil sicer. Naploh smo priča zanimivemu fenomenu:

Jože Javoršek

Melita Pajk

Ivan Jordan

Tone Jelenc

Zvonka Rus

Marjan Švigelj

BRANKO VRHOVEC